

**Viheraluejärjestelmän
suunnitelmaluonnokseen annetut lausunnot
sekä vastineet**

suunnitelmaluonnos nähtävillä 28.4.–27.5.2025

Yhteenveto Valitse päivämäärä

Verkojulkainen

Sisällys

1	Savon Voima Verkko Oy 9.5.2025	3
1.1	Vastine	4
2	Savon Voima Verkko Oy, kaukolämpöverkosto 12.5.2025	4
2.1	Vastine	4
3	Ylä-Savon seurakuntayhtymä 13.5.2025	4
3.1	Vastine	5
4	Ylä-Savon maaseutupalvelut 15.5.2025.....	5
5	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 13.5.2025	5
5.1	Vastine	6
6	Iisalmen Vesi -liikelaitoksen johtokunta 21.5.2025	6
6.1	Vastine	6
7	Tekninen jaosto 22.5.2025.....	6
8	Ikäihmisten neuvosto 20.5.2025.....	6
8.1	Vastine	6
9	Ylä-Savon Omakotiyhdistys ry 25.5.2025	7
9.1	Vastine	7
10	Pohjois-Savon ELY-keskus 26.5.2025	7
10.1	Vastine	8
11	Iiden ry 27.5.2025.....	8
12	Iisalmen nuorisoneuvosto 23.5.2025	8
12.1	Vastine	8
13	Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry 22.5.2025	9
13.1	Vastine	11
14	Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo) 26.5.2025.....	12
14.1	Vastine	13

Yhteenveto
Päivämäärä
Kaavatunnus

15	Iisalmen Vammaisneuvosto 27.5.2025	14
15.1	Vastine	14

1 Savon Voima Verkko Oy 9.5.2025

Viheraluejärjestelmän uudistamisen alueella sijaitsee sähköjakeluverkostoa; maakaapeleita, jakokaappeja, pylväitä, puistomuuntamoita 110 kV sähköasemia sekä 110 kV ilmajohto ja 110 kV maakaapeleita.

Yleisten sähköjakelulaitteistojen suojaetäisyyksiä luettelomuodossa istutuksista:

- Puistomuuntamo: Istutusten vähimmäisetäisyys muuntamon seinästä on vähintään kolme metriä sekä muuntamon huoltoa palvelevaa tieliittymää ei ole sallittua sulkea.
- Jakokaappi: Istutusten vähimmäisetäisyys jakokaapin seinästä on oltava vähintään kaksi metriä.
- Pylväät: Pylväiden ympärillä ei kaivutöitä voida tehdä kolmea metriä lähempänä. Ilmajohdon johtimen molemmin puolin on oltava 1,5 m vapaata puiden rungoista, myöskään puiden oksat eivät saa hangata johdinta.
- Maakaapelit: Maakaapeleiden päälle ei voida sijoittaa istutuksia ja suosittelemme kahden metrin vaakasuoraa etäisyyttä kaapeleista.

Sähköjakeluverkoston huolto sekä kunnossapitotyöt voivat vaatia kaivutöitä johtoalueilla sekä puiden oksimista ilmajohtojen läheisyydessä täten yllä olevia suojateisyyksiä on syytä noudattaa.

Istutusten suunnitteluvaiheessa voi pyytää sähköjakeluverkostosta dwg versio kaapeleiden sijainnista. Lisäksi kaivutöitä tehtäessä on pyydettävä kaapelinnäyttö.

Sähkön lisääntyvä tarve alueella voi tehdä tarpeen sijoittaa uutta sähköjakeluverkostoa alueelle, tällöin perustellusti on voitava saada sijoittaa kyseiset laitteet myös viheralueelle.

Jännekatu-Tervakankaankatu- Peltomäki välillä sijaitsee nykyinen 110 kV ilmajohto. Lunastusalueella suoritetaan määräajoin määräysten mukaista puunpoistoa. Kyseiselle johtoalueelle ei istutustoimia voida tehdä.

Jännekadun, Kilpivirrantien, Alakadun, Kulmakadun, Savonkadun kautta kulkee 2 kpl 110 kV maakaapeleita Paloisvirran 110 kV sähköasemalle, osoitteeseen Kauppakatu 26. Tällä kaapeliosuudella on aina oltava yhteydessä Savon Voima Verkko Oy suuntaan, jos kyseisen reitin läheisyyteen ollaan suunnittelemassa toimenpiteitä.

1.1 Vastine

Merkitään tiedoksi sähköjakeluverkostoon liittyvät reunaehdot ja rajoitteet.

2 Savon Voima Verkko Oy, kaukolämpöverkosto 12.5.2025

Viheraluejärjestelmän uudistamisen alueella sijaitsee kaukolämpöverkosta.
Kaukolämpöjohtojen päälle ei saa tehdä puu tai pensas istutuksia.

Kaukolämpöverkoston huolto sekä kunnossapitotyöt vaativat kaivutöitä johtoalueilla. Kaukolämpölinjan suojaetäisyys on linjan keskikohdasta 2 metriä molemmin puolin linjaa, keskikohdasta mitattuna. Näin sijoitettuna taataan istutusten säilyvyys ja verkostojen korjaus turvallisesti istutuksia rikkomatta.

Iisalmen kaupungilla on hallussaan kaukolämpöverkoston sijaintitiedot. Istutusten suunnitteluvaiheessa voi pyytää kaukolämpöverkostosta dwg version putkien sijainnista. Lisäksi kaivutöitä tehtäessä on pyydettävä kaapelinnäyttö.

2.1 Vastine

Merkitään tiedoksi kaukolämpöverkkoon liittyvät rajoitteet ja reunaehdot.
Suunnitelma ei ole ristiriidassa reunaehtojen kanssa, mutta ne tulee jatkosuunnittelussa ja ylläpidossa huomioida.

3 Ylä-Savon seurakuntayhtymä 13.5.2025

Yhteinen kirkkoneuvosto ilmoittaa Ylä-Savon seurakuntayhtymän lausuntona, että Vanhan hautausmaan ranta-alueelle ei tule rakentaa kävelyreitistöä, vaan reitistö tulee rakentaa aiemmin suunnitellulle paikalle, jolloin kävelijät ja pyöräilijät ohjataan kiertämään hautausmaa-alue. Lisäksi pyydetään korjaamaan kirkkojen nimet vastaamaan nykyistä nimeämistä, Vanhan kirkon nimi on nykyään Kustaa Aadolfin kirkko ja Uusi kirkko on Pyhän Ristin kirkko.

3.1 Vastine

Raportin tekstejä muokataan siten, että suunnitelmaosassa kirkoista puhutaan niiden nykyisillä nimillä. Historiasta kerrottaessa voidaan käyttää vanhoja nimiä.

Merkitään tiedoksi lausunto rantareitistä hautausmaan kohdalla. Reitti on pitkän aikavälin tavoite, jonka mahdollisessa jatkosuunnittelussa tutkitaan tarkemmin reitin sijoittamista rantaan, siten että pyöräilijät ja kävelijät pääsevät hautausmaan ohitse.

4 Ylä-Savon maaseutupalvelut 15.5.2025

Ei lausuttavaa.

5 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 13.5.2025

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa lausuntonaan, että viheraluejärjestelmänsuunnitteluluonnoksessa on hyvin huomioitu virkistys- ja liikuntapalvelut. Iisalmen taajama-alueen virkistys- ja liikuntapalvelut muodostavat monipuolisen ja kattavan kokonaisuuden, joka tukee laajasti kuntalaisten liikkumista ympäri vuoden. Keskeisimmät alueet, kuten Paloisvuori, Peltosalmen liikuntapuisto ja Ohenmäen metsäalue, tarjoavat runsaan valikoiman ulkoliikuntamahdollisuuksia, kuten hiihto-, kävely-, pyöräily- ja ratsastusreittejä sekä frisbeegolf- ja pallokenttiä. Kankaan liikuntapuiston ja keskustan alueen palvelut, kuten parkour-alueet, skeittipaikat, uimarannat ja jäähallit, täydentävät palveluverkostoa ja tarjoavat erityisesti lapsille ja nuorille aktiivisia liikuntamahdollisuuksia. Talviaikana reitit, ladut, moottorikelkkareitit ja luistelukentät takaavat ympärivuotisen liikkumisen mahdollisuuden. Laaja ja saavutettava viheralue- ja reittiverkosto tukee arkiaktiivisuutta ja luo edellytykset terveyttä edistävälle liikunnalle eri väestöryhmille.

Iisalmen viher- ja liikuntaympäristöt ovat merkittävä voimavara kuntalaisten terveydelle, hyvinvoinnille ja elämänlaadulle. Kehittämisessä on tärkeää panostaa palveluiden monipuolistamiseen, esteettisyyteen ja saavutettavuuteen. Keskeisessä roolissa on myös asukkaiden jatkuva osallistaminen. Heidän kokemuksiinsa ja näkemyksiinsä tulee hyödyntää suunnittelun ja päätöksenteon tukena.

Kulttuurihistorialliset arvot ja kulttuuriympäristöt on otettu suunnitelmaluonnoksessa hyvin huomioon.

5.1 Vastine

Merkitään lausunto tiedoksi.

6 Iisalmen Vesi -liikelaitoksen johtokunta 21.5.2025

Lausuntonaan Iisalmen Vesi- liikelaitoksen johtokunta esittää seuraavaa: Iisalmen viherjärjestelmän uudistus on myönteinen hanke kaupunkikuvalle. Iisalmen Vesi -liikelaitoksen kannalta on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan asianmukaisesti Iisalmen veden johdot, laitteet ja rakenteet sekä niiden suojaetäisyydet.

6.1 Vastine

Merkitään lausunto tiedoksi.

7 Tekninen jaosto 22.5.2025

Teknisellä jaostolla ei ole huomautettavaa viheraluejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksesta.

8 Ikäihmisten neuvosto 20.5.2025

Sisko Heiskanen on osallistunut keskustelutilaisuuteen 15.5. Ikäihmisten neuvostolla ei ole huomautettavaa viheraluejärjestelmään, mutta neuvosto pitää tärkeänä, että ulkoilureiteillä on riittävästi turvallisia levähdyspaikkoja ja penkkien vieressä olisi roskapönttöt. Sihteeri toimittaa tiedon kirjaamoon.

8.1 Vastine

Merkitään lausunto tiedoksi.

9 Ylä-Savon Omakotiyhdistys ry 25.5.2025

Kaupunkimme on laajan ja kauniin vesialueen ympäröimä, mutta ranta-alueiden vesakot ja paikoin liika puustoisuus estävät näkymät vesistön suuntaan ja vesistöistä rannoille. Myös viheralue suunnitelmassa osoitetut kevyenliikenteenreitit kulkevat polveilevasti rannoilla. Esitämme, että kaupunki aktiivisesti huolehtii rantojen kuin muidenkin viheralueiden hoidosta.

Täydennysrakentamiseen osoitettujen alueiden osalta suunnittelussa ja toteutuksessa esitetään huomioitavan uuden rakentamisen sijoittuminen toteutuneeseen ympäristöön.

9.1 Vastine

Viheraluejärjestelmän mukaisesti rantanäkymiä voidaan harkitusti avata ja lisätä sopivilla kohdin erityisesti keskustan lähistöllä ja virkistykseen kannalta tärkeillä puistoalueilla. Jatkuva vesakonpoisto ei kuitenkaan ole kustannustehokas tapa hoitaa rantoja.

Viheraluejärjestelmässä ei määritetä täydennysrakentamisen alueita. Esitetyt alueet perustuvat asemakaavaan, vireillä oleviin asemakaavoihin tai yleiskaavaan. Mahdollisen täydennysrakentamisen laajuus ja raja-alue määritetään vasta asemakaavoituksen yhteydessä.

10 Pohjois-Savon ELY-keskus 26.5.2025

Pohjois-Savon ELY-keskus pitää Iisalmen viheraluejärjestelmän uudistamissuunnitelman tavoitteita ja yleistä linjaa onnistuneena.

Luontokohteiden osalta suunnitelmaluonnos ottaa hyvin huomioon tärkeimmät luontotyyppi- ja lajistokohteet. Suunnitelman käytännön toteutuksessa tulee vielä tarkasti varmistaa, että toimet maastossa ovat luonnonsuojelulain ja voimassa olevien kaavojen mukaisia.

Mikäli toimenpiteitä joudutaan tekemään tiealueelta käsin, tarvitaan työhön lupa maantien tiealueella työskentelyyn. Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 46 § asettaa tiettyjä rajoituksia maantien suoja-alueelle rakentamiseen. Rakentamiseen

tarvitaan poikkeuslupa maantien suoja-alueelle rakentamiseksi. Molempia lupia haetaan Pirkanmaan ELY-keskukselta.

10.1 Vastine

Merkitään lausunto tiedoksi.

11 Iiden ry 27.5.2025

Iisalmen keskustan ja kaupunkialueen kehittämissyhdystys Iiden ry on tutustunut Viheraluejärjestelmän luonnokseen ja siihen tehtyyn lausuntopyyntöön. Meillä ei ole huomautettavaa tehtyyn ehdotukseen.

12 Iisalmen nuorisoneuvosto 23.5.2025

Iisalmen Nuorisoneuvosto pitää Iisalmen viheraluejärjestelmän uudistamista hyvänä ja ajankohtaisena suunnitelmana, sillä se parantaa nuorten arkea ja viihtyisyyttä, sekä uudistaminen tukee luonnon monimuotoisuutta.

Koljonvirralle kaavoitettu kevyenliikenteen silta ajaa nuorten etua, sillä se helpottaa esimerkiksi kouluun pääsemistä ja kannustaa liikkumaan ympäristöystävällisemmällä tavalla sekä tukee kestäväää kehitystä ja ilmastotavoitteita.

Kaavoituksen suunnitteluun on myös otettu huomioon nuorten toiveet, jotka on kerätty esimerkiksi SITRA:n Lapset ja Nuoret kaavoittajina-hankkeen kautta, kuten Poskilammelle, Jordanille, sekä muille alueille virkistysalueita (ulkokunto-saleja, ulkoilureittejä) joita nuoret ovat toivoneet, mikä lisäisi nuorten hyvin-vointia sekä lisäisi nuorten osallistuvuutta päätöksentekoon, joka koskee heitä ja heidän asuinalueitaan.

12.1 Vastine

Merkitään lausunto tiedoksi.

13 Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry

22.5.2025

LAUSUNTO Viheraluejärjestelmän uudistaminen

Yleistä:

Ranta-alueet säilytettävä luonnonmukaisina. Ranta-alueet pitäisi nimenomaan jättää yhteisomistukseen ja luopua ranta-alueiden omarantaisuuden edistämisestä. Tällöin luonnon monimuotoisuutta voidaan ylläpitää. Asukkaiden omatoiminen ranta-alueiden raivaaminen ja toiminnan ulottaminen oman tontin ulkopuolella on estettävä.

Metsänkäytössä siirryttävä jatkuvapeitteisiin menetelmiin ja luovuttava avohakkuista. Mahdollisimman paljon puustoa on säilytettävä kaikkialla. Ekologisten yhteyksien säilyttäminen esim. jo nyt pitää varautua puiden uudistuksilla jottei puuston vanhetessa tulisi liian voimakkaita ja laajoja puunkaatoja (esimerkiksi vanhan hautausmaan ja sen ympäristön erityisongelma).

Kirkonsalmi-Koljonvirta:

Mikäli hautausmaan rantaa pitkin tulee kävely/kulkureitti se tuhoaa liito-oravan lisääntymisalueen. Rannassa on liito-orvalle varsinkin talvella elintärkeää puustoa (leppää) ja se myöskin kaventaisi luontaista siirtymäreittiä kohti Koljonvirtaa. Koljonvirralla (entisen sairaala-alueen pohjoispuolella) on liito-oravan lisääntymisalue. Tontti 140-407-113-1 ja 140-407-65-2 pitää säilyttää luonnonvaraisina nykyisen puuston alueella.

Poskilampi:

Poskilampi/mäki ympäristöineen on tärkeä liito-oravan ja vesiympäristön lintujen pesimäalue. Lisäksi lepakot käyttävät sitä saalistus/ruokailu ja todennäköisesti päivehtimis alueena.

Poskimäki ympäristöineen on siirtymäreitti (ekologinen yhteys reitti/käytävä) useille lajeille. Poskilammen ympäristö: itäinen ranta-alue pitäisi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena ja kiinteistöjen 140-407-20-610 ja 140-407-20-741 sekä 140-876-3-0 vesialueen rannat tulee rauhoittaa kokonaan. Muuallekaan ei saisi kaavoittaa enää mitään uutta ihmistoimintaa. Eli mikäli suunnitellaan lammen kiertävää

virkestysreittiä 100m lähemmäs rannasta se tuhoaa luonnon monimuotoisuutta ja liito-oravan pesimäalueen. Alueella on myös harvinaisia kääpälajeja kuten harsukääpä, oravuotikka, korkkikerroskääpä, pikireunakääpä, riukukääpä. Virkestysreitti on uhka näille indikaattilajeille.

Ohenmäki:

Ohenmäessä entinen varikko alue ympäristöineen on säilytettävä mahdollisimman luonnontilaisena. Avohakkuuta ei alueella tulisi tehdä koska alue on tärkein Iisalmessa tiedossa oleva lepakoiden lisääntymis-, levähdys-, saalistus- ja ruokailualue. Lisäksi liito-orava on käyttänyt aluetta vuosikymmeniä lisääntymispaikkana.

Kaupungin tulisi huolehtia varastojen kunnon säilyttämisestä lepakkoyhdyskunnille. Lepakot eivät estä varastojen käyttöä säilytys tai varastotiloina.

Pölläsenlahden seutu:

Tähtiniemi on säilytettävä luonnontilaisena.

Luonnon monimuotoisuus ja ihmisen hyvinvointi:

Ihmisen hyvinvoinnin kannalta on keskeistä, että monipuolinen ja elinvoimainen luonto säilyy mahdollisimman lähellä asumuksia. Lähiluonto tarjoaa ihmisille paitsi esteettisiä ja virkistysellisiä arvoja, myös konkreettisia terveyshyötyjä. Useat tutkimukset osoittavat, että luonnossa liikkuminen alentaa verenpainetta, vähentää stressiä ja parantaa mielialaa.

Luonto toimii myös elämän rytmittäjänä ja luovuuden lähteenä: sen hiljaisuus, vaihtuvat vuodenaajat ja lajien kirjo tukevat ihmisen psyykkistä jaksamista arjen kiireen keskellä. Erityisesti lapsille lähiluonto on tärkeä oppimis- ja leikkiympäristö, jossa rakentuu suhde ympäristöön ja syntyy ymmärrys luonnon merkityksestä.

Lisäksi monimuotoinen lähiluonto edistää yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa luontevat kohtaamiset: lenkipoluilla, marjametsässä tai lintutornilla. Luonnon läheisyys lisää myös alueen vetovoimaa ja kiinteistöjen arvoa.

Siksi on tärkeää, että viheralueet, metsiköt, rannat ja muut luonnontilaiset ympäristöt säilytetään tai ennallistetaan – ei vain luonnon itsensä vaan myös ihmisen hyvinvoinnin vuoksi.

13.1 Vastine

Kirkonsalmi-Koljonvirta

Mahdollista asemakaavaa laadittaessa voidaan edellyttää rantapuuston säilyttämistä. Kaupungin omistuksessa olevilla ranta-alueilla on paremmat edellytykset säilyttää rantapuustoa kuin omarantaisilla tonteilla. Hautausmaan kohdalla reitin toteuttaminen vaatii jatkosuunnittelua, jossa on pyrittävä yhteensovittamaan kevyen liikenteen reitti, seurakunnan toiminta sekä alueen luontoarvot.

Poskilammen alue

Suunnitelmassa esitetty uusi virkistysreitti on esitetty pääasiassa Poskimäelle, alueille, joilla on olemassa olevaa polustoa. Poskilammen ympäristö on tarkoitus jättää luonnontilaiseksi.

Ohenmäki

Ohenmäelle ei esitetä merkittäviä muutoksia tai hakkuita. Mahdollinen virkistysreittien kehittäminen ei vaikuta alueen luontoarvoihin merkittävästi. Lepakoiden käyttämät rakennukset voidaan säästää. Asia ratkaistaan kuitenkin tarkemmassa suunnittelussa.

Tähtiniemen alue

Viheraluejärjestelmässä ei määritellä täydennysrakentamisen laajuutta. Viheraluejärjestelmä on strateginen ja suurpiirteinen työ eikä se ohjaa asemakaavoitusta tai ole oikeusvaikutteinen asiakirja. Viheraluejärjestelmä huomioidaan kuitenkin asemakaavoja laadittaessa. Suunnitelmissa esitetyt mahdolliset täydennysrakentamisen alueet perustuvat olemassa oleviin tai vierillä oleviin asemakaavoihin sekä yleiskaavaan. Suunnitelmassa esitetyt mahdolliset täydennysrakentamisen alueet ovat tarkkarajaisia, vaikka aluerajaukset eivät ole kaikilta osin vielä määritelty. Suunnitelmien selitteisiin lisätään ”aluerajaus tarkentuu asemakaavoitettaessa”.

Tähtiniemessä ei ole asemakaavaa vireillä ja luonnontilaisten alueiden rajat ratkaistaan mahdollisesti tulevan kaavoituksen yhteydessä. Kaava voi poiketa viheraluejärjestelmästä, mikäli kaavan tarpeet sitä edellyttävät. Tähtiniemen

metsäalueet on merkitty arvometsäksi, ja alueen kehittämisessä tulee huomioida luontoarvot.

14 Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo) 26.5.2025

Iisalmen kaupunki pyytää lausuntoa otsikon mukaisesta suunnitelmasta. Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo) on tutustunut aineistoon ja antaa lausuntonsa alueen kulttuuriperinnön osalta.

Iisalmen kaupungin edellinen viheraluejärjestelmä on laadittu vuonna 2004. Järjestelmän päivittämisen taustalla on mm. tarve huomioida ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuuden tukeminen. Viheraluejärjestelmällä luodaan kokonaiskuva viheralueiden kehittämistarpeista ja nykyisistä arvoista sekä edistetään mm. reitistöjen jatkuvuutta. Suunnittelualue sisältää keskustan ja keskeiset taajama-alueet ja sen pinta-ala on noin 3300 hehtaaria, josta noin 630 hehtaaria on vesialuetta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisemat

Toteutuneen viherrakenneanalyysin tarkoitus on myös muodostaa kuvaa suunnittelualueen maanpeitteen tilasta. Yleisesti ottaen viheralueet voivat olla niin luonnonympäristöjä kuin rakennettuja ympäristöjä – kuitenkin luonnonympäristöt kaupunkialueilla ovat yleisesti ottaen harvinaisia, sillä rakennettua ympäristöä eli kulttuuriympäristöksiinkin luettavaa tilaa on kaikki se ympäristö, missä näkyy ihmisen kädenjälki.

Järjestelmäluonnoksessa kuvataan suunnittelualueelle sijoittuvat kulttuuriympäristön kannalta merkittävät ympäristöt ja kohteet. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että viheraluejärjestelmän tavoitteet liittyvät myös rakennettuun kulttuuriympäristöön: sen avulla kehitetään sekä olevaa ympäristöä ja luodaan uutta kaupunkitilaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologista kulttuuriperintöä ei ole juurikaan huomioitu suunnitelmassa. Arvoalueissa käsitellään yleispiirteisellä tasolla maisema- ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Sivun 22 karttakuvaan ei ole merkitty valtakunnallisesti merkittäviä VARK-kohteiden alueita. Karttamerkinnoista löytyy mm. kulttuuriympäristöalueet, pistemäinen kulttuuriympäristökohteiden ja paikallisesti arvokkaat kohteet. Näiden karttamerkintöjen sisältöä ei ole avattu. Kartoille tulee lisätä VARK-alueet ja lisäksi vähintään lakisuojellut (muinaismuistolaki 295/63) kiinteät muinaisjäännökset. Sama huomio koskee sivun 23 tekstiosuutta, jota tulee täydentää vastaavilla tiedoilla.

Suunnitelmassa määriteltiin Iisalmen viheraluejärjestelmälle kolme teemaa; vesi maisemassa, monimuotoiset ja saavutettavat kaupunkimetsät sekä kulttuurihistorialliset kerrostumat. Teemat painottuvat alueellisesti eri tavoin. Toimenpide-ehdotusten osalta tulee huomioida mahdollinen arkeologisen inventoinnin tarve (esimerkiksi Kirkonsalmen itärannan reitti) sekä ennestään tunnettujen kohteiden huomioiminen maankäyttöä suunniteltaessa (mm. Ohenmäen alue). Lisäksi ympäristön hoidossa ja näkymien avaamisessa on huomioitava, että kiinteiden muinaisjäännösten hoito on muinaismuistolain (295/63) mukaisesti luvanvaraista toimintaa.

Museo kiittää suunnitelmaa siitä, että yhtenä tavoitteena on mm. liittää kaupungin kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet kävely- ja pyöräilyreittien verkostoon. Se lisää kohteiden saavutettavuutta ja tunnettuutta ja tukee siten suojelua. Myös nurmen korvaaminen luonnonmukaisilla niitty- ja ketoalueilla on mm. Mansikkaniemen ja Koljonvirran alueiden maisemahistoriaa ja myös arkeologisia arvoja hyvin tukeva toimenpide.

14.1 Vastine

Valtakunnallisesti arvokkaat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet ovat tulleet tietoon työn edetessä. VARK kohteet sekä kiinteät muinaisjäännökset lisätään näkyviin kartalle.

Mahdollisessa tarkemmassa suunnittelussa ja arvokohteiden ylläpidossa tullaan konsultoimaan ja/tai pyytämään tarvittavat luvat hyvissä ajoin vastuumuseolta. Iisalmen puisto- ja hoitoluokitus tullaan tarkistamaan viheraluejärjestelmän valmistuttua. Hoitoluokituksen tarkistuksen yhteydessä voidaan tarkistaa myös kulttuuriympäristöjen hoitoon liittyviä periaatteita.

15 Iisalmen Vammaisneuvosto 27.5.2025

Viheraluejärjestelmässä tulee huomioida esteettömyys ja myös Iisalmen kaupungin tekemän selvityksen "Ikääntyneiden asuinkaupunki Ylä-Savossa" -hankkeen tulokset puistojen suunnittelusta ikääntyneille ja muille liikuntaesteisille sopivaksi.

Esimerkiksi puistojen käytävien pintamateriaalien tulee olla pyörätuolilla ja rollaattorilla kuljettavia sekä keskeisten kulkuväylien jyrkkyydeltään liikuntaesteisille sopivia. Hyvänä esimerkkinä pidettäisiin sitä, että esimerkiksi puiston penkkejä tulisi olla eri korkuisia ja ne olisivat sellaisia, että niitä olisi helppo hahmottaa (väritys, sijainti).

Viheralueet tulisi olla saavutettavia ja niiden sijainti tulisi olla asuinalueisiin nähden kohtuullisen matkan päässä. Liikuntaesteiselle sopiva matka voisi olla maksimissaan 500 m. Lisäksi niiden sijoittelun tulisi olla tasapuolista kaikille käyttäjille.

15.1 Vastine

Merkitään lausunto tiedoksi.

Lausuntoja pyydettiin myös Pohjois-Savon liitto, Ylä-Savon ympäristölautakunta, Iisalmen kaupunki toimitilat, Ylä-Savon Vesi Oy, Suomen metsäkeskus, Ylä-Savon kotiseutuyhdistys ry, Iisalmen Yrittäjät ry, Iisalmen seudun Yrittäjänaiset ry, Ylä-Savon kauppakamariosasto, MTK-Iisalmi, ProAgria. Lausuntoja ei ole saatu 27.5.2025 mennessä.